

VOTTER, VANTER, SOKKER, STRØMPER, LUER, SKJERF.

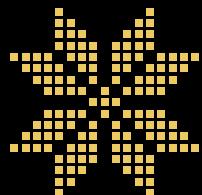

RAUMA

GARN

LVS-5

Strikketradisjonen fra Selbu

Selbu, ei bygd i midt-Norge, er kjent for sin strikketradisjon med Selburosa, eller Åttebladrosa som det mest kjente mønsteret.

Etter tradisjonen var det Marit Emstad som oppfant Selbustrikkingen. En sommer hun var på setra strikket hun de første vottene med totrådsbinding, altså mønster i to farger, over hele votten. Åttebladrosa, «skjennrosa», var hovedmotivet. Året var 1852, og hun var 16 år gammel.

Siden lærte hun bort totrådteknikken til slekt og sambygdinger. Nye mønstre dukket opp på votter og strømper. Mønsterstrikk ble et varemerke for Selbu, og er det fortsatt. Etter hvert ble strikking en industri i bygda. Kvinner og menn hadde strikking som en kjærkommen og ofte nødvendig attåtnæring. Strikkevarer ble brukt som betalingsmiddel.

I 1934 ble Selbu Husflidscentral stiftet, og dermed startet salget av de berømte selbuartiklene over hele Europa og USA/Canada. Selbustrikk ble nødvendig tilbehør til sportsantrekket.

I dag finner vi de tradisjonelle selbumønstrene på moderne gensere, jakker og kåper. I dette heftet presenteres et utvalg av de gamle Selbumønstrene i sin opprinnelige form.

Dette strikkeheftet har blitt til i et samarbeid mellom
Rauma Ullvarefabrikk og Selbu Husflid.

votter

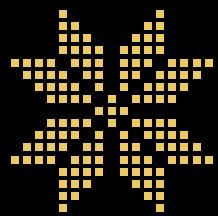

Votter

«Det begynt med kjerkvottan og seinar votta og vanta for bruk og nytels i kalde daga. Frossent landskap ga frosne gleda, med varme i vakre mønstringa.»

Ellinor Flor, fra «Rosa heimafrå»

Bryllupstradisjoner fra Selbu

Det var ingen enkel sak for ei selbjente å gifte seg i tidligere tider.

I følge bryllupstradisjonene måtte en forlovet jente begynne å strikke i god tid før bryllupet. Først skulle det strikkes pene selbustrømper til brudgommen. Far til brudgommen, brødre og svogere skulle også ha finstrømper, og fadderbarna til brudgommen skulle ha strømper. Mor til brudgommen skulle ha pent kjoletøy. Søstre og svigerinner skulle ha blusetøy. Alt dette skulle brura sørge for. Selbustrikk ble brukt som byttemiddel på butikken, så det ble mange masker å strikke.

Alle mannlige gjester i bryllupet skulle dessuten få med seg et par selbuvotter hjem. Disse vottene strikket ikke brura. De ble strikket på forhånd av kvinnene som var invitert, og levert til brura få dager før gjestebudet. All strikking skulle være utstilt på ei stang eller ei snor på bradeloftet mens bryllupet varte. Det var viktig å gjøre godt inntrykk, så vottene ble strikket med flid og omhu.

Brura måtte være ekstra påpasselig når hun hengte opp strikkinga. Det var viktig at Ola fikk med seg hjem de vottene som kjerringa til Ola hadde levert. Ble det surr i dette, dummet brura seg ut.

12. Herrevott
«Lykkelig brudepar»
Rauma 2-tr. Gammelserie

13. Herrevante
Rauma 2-tr. Gammelserie
alt. 1

13. Herrevante
Rauma 2-tr. Gammelserie
alt. 2

13. Herrevante
Rauma 2-tr. Gammelserie
alt. 3

13. Herrevante
Rauma 2-tr. Gammelserie
alt. 4

13. Herrevante
Rauma 2-tr. Gammelserie
alt. 5

14. Herrevante
Rauma 2-tr. Gammelserie

Vanter

15. Herrevante
Rauma 2-tr. Gammelserie

16. Damevante
med vrangbord eller blondekant
Rauma 2-tr. Gammelserie
alt. 1

16. Damevante
med vrangbord eller blondekant
Rauma 2-tr. Gammelserie
alt. 2

16. Damevante
med vrangbord eller blondekant
Rauma 2-tr. Gammelserie
alt. 3

17. Damevante
med vrangbord eller blondekant
Rauma 2-tr. Gammelserie
alt. 1

17. Damevante
med vrangbord eller blondekant
Rauma 2-tr. Gammelserie
alt. 2

Vanter

19. Barnevante
med vrangbord eller blondekant
Rauma 2-tr. Gammelserie
alt. 2

19. Barnevante
med vrangbord eller blondekant
Rauma 2-tr. Gammelserie
alt. 3

Vanter

babyvott og -sokk

19. Barnevante
med vrangbord eller blondekant
Rauma 2-tr. Gammelserie
alt. 4

19. Barnevante
med vrangbord eller blondekant
Rauma 2-tr. Gammelserie
alt. 5

20. Barnevante
Rauma 2-tr. Gammelserie

21. Barnevante
Rauma 2-tr. Gammelserie

22. Babyvott
Rauma Finullgarn

23. Babysokk
Rauma Finullgarn

24. Sokk

7–9 år, 11–14 år, Dame, Herre
Rauma 2-tr. Gammelserie

25. Herresokk

Rauma 2-tr. Gammelserie
Alt. 1

Alt. 2

Alt. 3

26. Damesokk

Rauma 2-tr. Gammelserie
Alt. 1

Alt. 2

Alt. 3

sokker

27. Barnesokk
Rauma 2-tr. Gammelserie
alt. 1

27. Barnesokk
Rauma 2-tr. Gammelserie
alt. 2

27. Barnesokk
Rauma 2-tr. Gammelserie
alt. 3

28. Barnesokk
Rauma 2-tr. Gammelserie

29. Barnesokk
Rauma 2-tr. Gammelserie

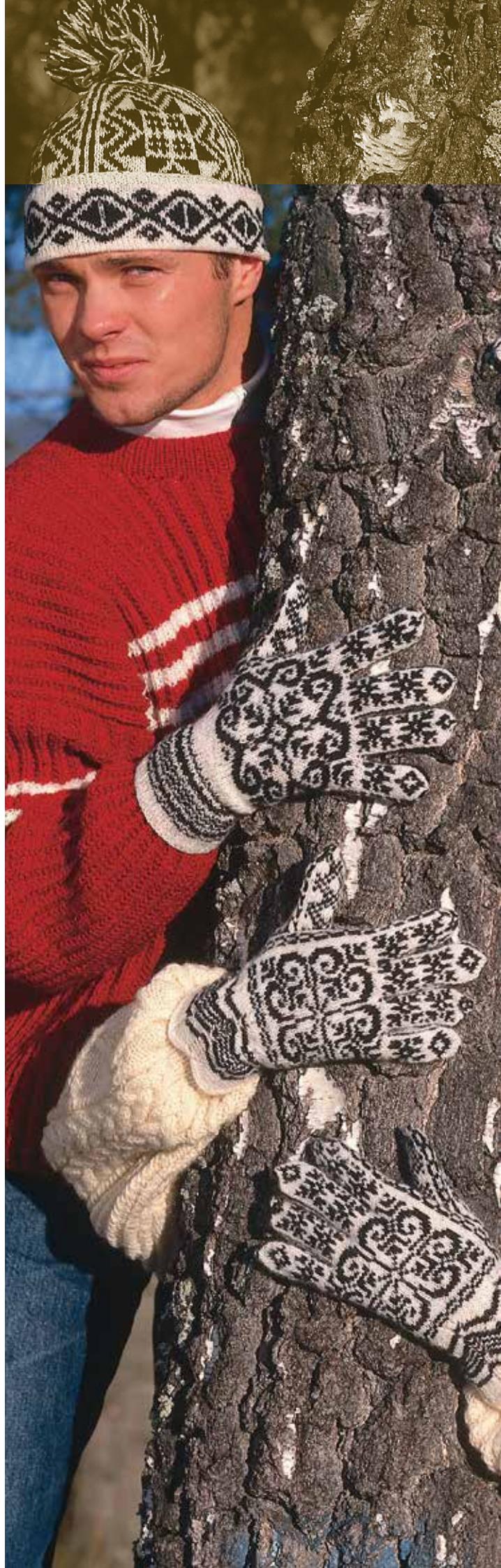

30. Herrestrømpe
Rauma 2-tr. Gammelserie

31. Herrestrømpe
Rauma 2-tr. Gammelserie

32. Damestrømpe
Rauma 2-tr. Gammelserie

33. Damestrømpe
Rauma 2-tr. Gammelserie

34. *Barnestrømpe*
Rauma 2-tr. Gammelserie

35. *Barnestrømpe*
Rauma 2-tr. Gammelserie

36. *Barnestrømpe*
Rauma 2-tr. Gammelserie

«En særdeles færdighet have de at strikke Strømper og Vanter med alle slags Figurer og Snirkler.»

Prest, Oscar Tybring, 1875
fra «Rosa heimafrå»

Strømper

skjerf og luer

37. Skjerf og lue

Voksen

Rauma 2-tr. Gammelserie

38. Skjerf

Voksen

Rauma 2-tr. Gammelserie

39. Skjerf

Voksen

Rauma 2-tr. Gammelserie

40. Skjerf og lue

Barn

Rauma 2-tr. Gammelserie

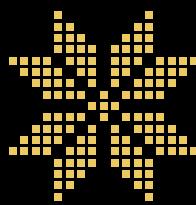

41. Skjerf og lue

Barn

Rauma 2-tr. Gammelserie

1. *En selbuvott, en selbuwott
det er en vott med tommeltott.
I svart og kvitt og rødt og blått
det er en ekte selbuwott.
En selbuwott med tommeltott
«Gi varme åt inn frysinn skrått».*
2. *En selbuwott med skjennros ti
er et produkt med fantasi.
Og det er trær og skogens dyr
og mangt som under himlen flyr.
En selbuwott, en rosavott
en bedre vott har ingin ått.*

3. *En selbuwott den lages på
en strikkepinn som kjapt må gå.
Og mø-frø små og gamle grå
stødt nytter alle stunder små.
Bitt selbuwott, og vott på vott,
mens rølet går om stort og smått.*

4. *Ja selbuwotten marked fann
i all verdens kalde land.
Sjøl Hawaii-pikene med blad
vil gjerne under bladet ha:
en selbustrømp fra Selbuland,
for det gjør inntykk på en mann.*
5. *Til vintersport i alle land,
en selbuwott på hver en hand.
Og titt var ingen selbygg med,
med selbuwotten gav beskjed
– om Selbuland, om Selbuland,
det er et skisport-votteland.*

Melodi: En smultring, en smultring ...

Tekst: Peder Solem